

Μάθημα: ΕΛΛΗΝΙΚΑ - ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΑΞΟΝΑΣ:

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑ

Θέμα: «Γνωρίζω, Δεν Ξεχνώ, Διεκδικώ»

- Τα παιδιά της Στ' τάξης, αφού μελέτησαν και επεξεργάστηκαν αποσπάσματα από το βιβλίο της Ρήνας Κατσελλή «Πρόσφυγας στον τόπο μου» επιχείρησαν να τα μεταγράψουν σε ποιητική μορφή.
- «Το βιβλίο *Πρόσφυγας στον τόπο μου* είναι η μαρτυρία της Ρήνας Κατσελλή για τις δύσκολες μέρες του πραξικοπήματος και της τουρκικής εισβολής, όπως τις έζησε η ίδια και η οικογένειά της, καθώς και για την περίοδο που ακολούθησε, σύμφωνα με σχετικές καταγραφές στο προσωπικό της ημερολόγιο.»
(www.armidabooks.com)

Τα φλυτζάνια μισογεμάτα...
Αεροπλάνα βουίζουν,
ριπές αντιαεροπορικών.
Τρυπώνουν στα υπόγεια.
Βγαίνουν πάνω... σπασμένα τζάμια.
Κοιτούν προς τη θάλασσα
τούρκικα πολεμικά γλοία,
τόσο κοντά μας!
Γύρω πόλεμος
Κανένας δεν τον σταματάει.
(ομαδική εργασία)

Τα παιδιά αφού μελέτησαν και επεξεργάστηκαν το ποίημα του Φοίβου Σταυρίδη «Η γριά γιαγιά μου» (Κυπριακό Ανθολόγιο, Για τα παιδιά του δημοτικού, Μέρος Β', σ. 225), επιχείρησαν να το μεταγράψουν σε αφηγηματικό κείμενο.

Η γριά γιαγιά μου είναι εκατό χρονών. Δεν κοιμάται πλέον με τα παραμύθια. Όλη μέρα κοιτάζει προς τον Βοριά. Εκεί, είτε έχει ήλιο είτε βροχή, ψάχνει το αδράχτι της μέσα στο τσαντίρι. Ένα τσαντίρι που θα μπορούσε να πει κανείς πως είναι σύνεργο διαβόλου. Καθισμένη και δακρυσμένη κοιτάζει τα βουνά. Κάθεται και σκέφτεται τη γη. Στην μακρινή αυλή της ακούει ξένα βήματα που τσακίζουν στο πέραςμα τους τον ανθισμένο σπόρο. Πάντα λέει την ίδια κουβέντα : Θα περιμένω γιέ μου, να πάω σπίτι μου. Εδώ δεν είναι τόπος μου για να πεθάνω.

π.π.

Η εκατοντάχρονη γιαγιά μου, δεν ζει πια μια χαρούμενη ζωή από τα παραμύθια. Κάθεται έξω από το αντίσκηνο, βλέπει απελπισμένη προς τον Βορρά. Τίποτα δεν την εμποδίζει από το να πάει πίσω στο χωριό της παρά μόνο η κατοχή. Πεθυμά τα πράγματά της, την περιουσία της, τις αναμνήσεις όπου έχει από μικρό παιδί. Κοιτά προς τον Πενταδάκτυλο με δακρυσμένα και ξεθωριασμένα μάτια. Προσπαθεί να ακούσει ήχους από την αυλή της, αλλά δεν ακούει κάτι χαρούμενο, παρά μόνο δυστυχώς κάτι θλιβερό. Βήματα ξένα, την μπότα του εχθρού, που τσακίζει και καταστρέφει τα πάντα. Δεν θα παραδώσει τόσο εύκολα τα όπλα, την αγάπη για το σπίτι και το χωριό της. Δεν θα αφήσει τους ξένους να πάρουν τα πράγματά της και την περιουσία της. Δεν θα πεθάνει σ' έναν άγνωστο τόπο, αλλά θα περιμένει να πεθάνει στο σπίτι της, απλά για να το δει για τελευταία φορά.

Δ.Ν.

Η γιαγιά γιαγιά μου η εκατοντάχρονη, γεμάτη με ελπίδα, δάκρυα στα μάτια της, με θλίψη και στεναχώρια κοιτάζει στη βόρεια περιοχή της Κύπρου, κάθε μέρα ανεξαρτήτως εποχής. Κάθεται πάνω σε μια καρέκλα, γεμάτη συναισθήματα να την κατακλύζουν, αναμνήσεις που τις προκαλούν πόνο, θλίψη αλλά και λαχτάρα να γυρίσει εκεί που μεγάλωσε, εκεί που ερωτεύτηκε, εκεί που πέρασε τα παιδιά της χρόνια. Το σπίτι της να δει για μια μέρα μονάχα. Γιατί ξέρω πως η γιαγιά μου η εκατοντάχρονη πάντα αυτό θα κάνει.

A. E.

Τα παιδιά αφού μελέτησαν και επεξεργάστηκαν το ποίημα του Γεώργιου Α. Κατσαντώνη, «Προσφυγικός καημός», επιχείρησαν να το μεταφέρουν στην πανελλήνια δημοτική.

Το σπίτι που γεννήθηκα, τώρα ανήκει σε άλλους και το έχω μέσα στο μυαλό μου από τότε που ήταν κτισμένο. Ποτέ κανείς δεν μου το βγάζει από την ιδέα μου. Και ώσπου περνάει ο καιρός, ο καιρός μου φαίνεται μεγαλύτερος. Οι τόποι που έπαιζα όταν ήμουν μικρή, οι δρόμοι του χωριού μου, κάθε του πέτρα, γειτονιά, εξωκλήσια είναι όλες αλησμόνητες αναμνήσεις. Μόνο ο θάνατος μπορεί να τις βγάλει απ' την ψυχή μου. Εκεί που είδα το πρώτο φως, εκεί που γεννήθηκα, εκεί μέσα που ερωτεύτηκα και έζησα τη ζωή μου, δεν το αλλάζω με τίποτα, ακόμα κι αν μου δώσουν ολόχρυσο βασίλειο. Με σκαλισμένα γράμματα είναι μέσα μου. Ψάρι έξω από το νερό και έξω από το σπίτι του, δεν μπορεί να ζήσει, έτσι είναι η ζωή μου τώρα στην προσφυγιά. Αυτή την σκέψη δεν μπορώ ποτέ απ' το μυαλό μου να τη διώξω. Ξυπνώ, κοιμάμαι, νοσταλγώ τα προηγούμενα μου χρόνια. Και αν είμαι ακόμη ζωντανός, με κρατάει η ελπίδα πως ό,τι καιρός να έρθει, χειμώνας, καλοκαίρι, θα πάω πίσω. Και δεν έχω τίποτα για αντάλλαγμα. Μήτε γω, μήτε πατρίδα. Εκεί που γεννήθηκα και εκεί που πρωτοανάπνευσα, εκεί θα παραδώσω την ψυχή μου.

Α.Σ.

Το σπίτι που γεννήθηκα και τώρα το έχουν άλλοι, το έχω στο μυαλό μου όπως ήταν κτισμένο. Κανείς δεν θα μου το βγάλει από την σκέψη μου. Όσο περνάει ο καιρός το πεθυμώ περισσότερο. Οι χώροι, οι οποίοι έπαιζα μικρός, οι δρόμοι προς τη φωλιά μου, κάθε πέτρα, εκκλησία και ποταμός, είναι τα μέρη τα οποία δεν τα ξεχνώ. Μόνο με το τέλος θα τα ξεχάσω. Εκεί γεννήθηκα, περπάτησα, μίλησα και ερωτεύτηκα Δεν τα αλλιάζω ούτε με διαμάντια, με ρουμπίνια ή πολυτελή παλάτια. Με γράμματα αγάπης είναι γραμμένο στην καρδιά μου. Ξυπνάω, κοιμάμαι, νοσταλγώ τις χαρές μου. Αν ζω ακόμη είναι γιατί έχω την ελπίδα ότι, όπως και να είναι ο καιρός θα πάω πίσω! Δεν ανταλλιάζω το σπίτι μου, ούτε την πατρίδα μου. Εκεί που ανάπνευσα πρώτη φορά, εκεί θα είναι και η τελευταία.

X. Π.